

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Vackem v právní věci žalobkyně: **J.K.**, nar. XX, XX, zastoupena Mgr. Danielou Hnídkovou, advokátkou, AK Podhorská 6, Jablonec nad Nisou, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované, o invalidní důchod ze dne XX, čj. XX,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne XX, čj. XX, se pro vady řízení zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.**
- II. Žalovaná je povinna ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalobkyni k rukám její právní zástupkyně Mgr. Daniely Hnídkové, advokátky, se sídlem Podhorská 6, Jablonec nad Nisou, náhradu nákladů soudního řízení ve výši 5.182 Kč.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhá přezkoumání zákonnosti ve výroku uvedeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne XX, čj. XX. Citovaným prvostupňovým rozhodnutím bylo určeno, že žalobkyni podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a podle čl. II. bodu 13 věty první zákona č. 306/2008 Sb., náleží od 12. 5. 2012 namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně ve výši dosud pobíraného invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně. Podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Jablonec nad

Nisou ze dne 20. 3. 2012 je žalobkyně invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla o 50 %.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o kterých žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím. Žalovaná ve svém rozhodnutí vycházela z nového posouzení invalidity žalobkyně, ze kterého vyplynulo, že v jejím případě se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 23 zákona o důchodovém pojištění. Žalobkyně je invalidní podle § 39 odst. 1 téhož zákona, nejde však již o invaliditu třetího stupně, ale o invaliditu druhého stupně. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotně postižení uvedené v kapitole XIV, oddílu A, položce 8, 8c přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2005 Sb., o posuzování invalidity, u kterého je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 40 – 50 %. Uvedenému zařazení odpovídá postižení močové pohlavní soustavy – postižení močové soustavy – inkontinence moče u žen – střední stresová inkontinence. Pokles pracovní schopnosti žalobkyně byl stanoven na horní hranici procentního rozmezí ve výši 50 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšena hodnota o 10 %, celkově tedy činí 60 %. Žalovaná tak dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně jsou dlouhotrvající inkontinentní potíže, které byly již v roce 1999 řešeny gynekologickou operací bez valného efektu. Urologické nálezy z roku 2011 hodnotí stav jako smíšený typ inkontinence II. stupně na medikaci, urodynamika potvrzuje nízkokapacitní močový měchýř z neurogenní instabilitou, dochází k mírné progresi především při stresových manévrech, laboratorní výsledky jsou negativní, ultrazvuk ledvin je v normě, cystoskopie je negativní, uvažovalo se o detrusosfinkterové dysynergii částečně kompenzované léčbou. Na základě nálezu ze dne 19. 12. 2011 byla potvrzena inkontinence III. stupně, při zhoršení zádoových potíží dochází ke zhoršení kvality mikce, nález ze dne 11. 6. 2012 popisuje subjektivní zhoršení stavu, kdy progresi je spojená s progresí bolestivosti páteře, byla potvrzena inkontinence IV. stupně bez dalšího návrhu řešení.

3. Citované rozhodnutí napadla žalobkyně včas podaným žalobním návrhem, ve kterém poukázala na to, že v roce 1999 byla u ní zjištěna plná invalidita a byl jí přiznán plný invalidní důchod. Nyní trpí inkontinencí IV. stupně a vleklým vertebrálním syndromem bederním s trvalým kořenovým drážděním, paretickou symptomii L4 a L5 vpravo. Podle vyjádření odborných lékařů jde o tak závažný stav obou těchto nemocí, který sám osobě u každé jedné choroby bez dalších nemocí odůvodňuje invaliditu III. stupně. Podle žalobkyně posudky o invaliditě vypracované v rámci správního řízení úmyslně zatajují zařazení konkrétních invalidizujících onemocnění do položek uvedených v kapitolách přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pokud by respektovali citovanou vyhlášku, jednoznačně by musely konstatovat 70 % pokles pracovní schopnosti u kteréhokoliv z obou hlavních onemocnění. Žalovaná tak nesprávně posoudila zdravotní stav žalobkyně a jejím postupem došlo k porušení ústavou zaručeného práva žalobkyně na ochranu zdraví. Žalobkyně dlouhodobě trpí nepříznivým zdravotním stavem, který omezuje její tělesné schopnosti významně pro pracovní schopnost a tento její stav trvá cca 13 let.

4. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaná uvedla, že v případech, kdy se jedná o odbornou lékařskou otázku a rozhodnutí žalované je na tomto odborném posudku závislé,

nemůže žalovaná na svém rozhodnutí nic změnit. K důkazu se navrhuje posudek příslušné posudkové komise MPSV ČR. Dojde-li ke změně v posouzení zdravotního stavu, žalovaná ve věci znovu rozhodne. Za současného stavu žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby.

5. Krajský soud o žalobě zahájil řízení podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo v rozsahu a z hlediska námitek žalobce, byl přitom vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

6. V soudním přezkumném řízení bylo doplněno posouzení zdravotního stavu žalobkyně ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „PK MPSV“). Jednání PK MPSV proběhlo v příslušném složení, za účasti odborného chirurga. Žalobkyně nebyla při jednání přítomna, neboť se z jednání omluvila

7. Při vypracování posudku ze dne 7. 12. 2012 PK MPSV vycházela z lékařského nálezu ošetřujícího lékaře MUDr. L. ze dne 4. 1. 2012, posudkové spisové dokumentace OSSZ v Jablonci nad Nisou ze dne 20. 3. 2012, posudkového zhodnocení z námitkového řízení ČSSZ MUDr. Š. ze dne 18. 6. 2012, z neurologického vyšetření MUDr. K. z UVN Praha ze dne 6. 6. a 4. 7. 2012, z urologických vyšetření MUDr. V. – poslední ze dne 12. 3. 2012 a 11. 6. 2012.

8. PK MPSV na základě odborného prostudování podkladové a zdravotní dokumentace žalobkyně konstatovala, že u žalobkyně se jedná o močovou inkontinenci III. stupně zhoršující se při progresi vertebrogenních potíží, cystoskopický nálezn negativní, malá kapacita močového měchýře, dle neurologického nálezu se jedná o vleklý vertebrogenní syndrom bederní s neurogenními kladikacemi na DKK na podkladě spondylodiskogenních změn a ventrolistize s instabilitou segmentu L4/5, přičemž sfinktery nejsou intaktní. V případě žalobkyně se tak jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIV, odd. A, položce 8, písmeno c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti podle tohoto zařazení činí 50 %. Tato procentní míra se ve smyslu § 3 bod 2 a 3 zvyšuje o 10 % vzhledem k dalšímu zdravotnímu postižení, konkrétně onemocnění páteře. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně je tak 60 %. PK MPSV proto uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, nicméně šlo o invaliditu druhého stupně, nešlo o invaliditu třetího stupně. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 60 %. Ke změně invalidity došlo ke dni 20. 3. 2012. Ohledně posouzení žalobkyně LPS OSSZ ze dne 19. 6. 2000 PK MPSV konstatovala, že žalobkyně byla hodnocena podle kapitoly XV, odd. F, položky 2, písmene e), pro které byla míra poklesu soustavné výdělečné činnosti stanovena v rozmezí 60 až 80 %, LPS OSSZ vyhodnotila pokles na 70 % pro postižení páteře se zohledněním močové inkontinence. Podle stanovené položky se mělo jednat o zdravotní postižení degenerativními změnami na páteři a ploténkách s trvalými silnými projevy dráždění nervů a svalů, závažnými parézami, výraznými svalovými atrofiemi,

zpravidla s poruchami sfinkterů, což dle doloženého vyšetření prim. MUDr. Š. na ambulanci léčebné rehabilitace dne 11. 5. 2000 neodpovídalo použité posudkové kvalifikaci. Vyšetření bylo značně nadhodnocené, odpovídalo vyhodnocení maximálně položce d), pro kterou byla stanovena míra poklesu podle vyhl. č. 284/1995 Sb. na 50 %.

9. Soud vyhodnotil předložené posudkové zhodnocení jako neúplné, neboť PK MPSV zjištěnou dominantní příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně nedostatečně vyhodnotila s ohledem na kritéria uvedená ve vyhlášce o posuzování invalidity. Soud proto vyzval PK MPSV, aby v doplňujícím posouzení v souladu s obecnými posudkovými zásadami pro postižení močové soustavy doplnila (i) hodnocení výsledků funkčních zkoušek odůvodňujících zařazení stresové inkontinence žalobkyně právě pod střední stupeň; (ii) vyjádření toho, k jakým ztrátám moče u žalobkyně dochází a při kterých stresových manévrech se tak děje; (iii) zhodnocení používání pomůcek pro inkontinenci. Soud dále upozornil PK MPSV, že v předloženém posudku je citován závěr urologického vyšetření MUDr. V. ze dne 11. 6. 2012, že zdravotní postižení žalobkyně bylo hodnoceno jako inkontinence IV gr., aniž by se posudek s takovým tvrzením jakkoli vypořádal.

10. V doplňujícím posudku ze dne 25. 3. 2013 přijatém, oproti dřívějšímu jednání, za přimrlosti odborného gynekologa a porodníka, se konstatuje, že rozhodujícím kritériem pro určení poklesu pracovní schopnosti podle přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, a tím stanovení stupně invalidity, je objektivní určení ztrát moče v mililitrech při stresových manévrech. Vzhledem k poslednímu urologickému vyšetření prim. MUDr. V. ze dne 29. 1. 2013, ve kterém je explicitně uveden únik moče při stresových manévrech 300 ml a více, musí PK MPSV korigovat původní výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIV, odd. A, položce 8, písmeno d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti podle tohoto zařazení je 70 %, přičemž daná procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 2 bod 3 stanoví se zřetelem k závažnosti vlivu dalších zdravotních postižení, konkrétně onemocnění páteře. Celková míra poklesu pracovní schopnosti je tak 70 %. Jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který dle rozsahu funkčního postižení žalobkyně odpovídá třetímu stupni invalidity. Den vzniku invalidity byl PK MPSV stanoven na 1. 1. 2010.

11. Při nařízeném jednání žalobkyně k dříve tvrzenému doplnila, že dne 22. 3. 2013 bylo vydáno rozhodnutí, kterým se žalobkyni od 12. 4. 2013 snižuje výše invalidního důchodu, odpovídající invaliditě III. stupně na výši invalidního důchodu odpovídající invaliditě II. stupně. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, a to především z toho důvodu, že dne 25. 3. 2013 byla PK MPSV shledána, jako invalidní ve III. stupni, když pokles pracovní schopnosti činil nejméně 70 %. Vzhledem k tomu, že v tomto řízení napadené rozhodnutí žalované nebylo zrušeno, trvá na podané žalobě.

12. Podmínky pro získání a trvání nároku na invalidní důchod jsou stanoveny zákonem o důchodovém pojištění. Podle § 38 tohoto zákona *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se: a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě,*

byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu. Podle § 39 odst. 1 téhož zákona pak je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle odst. 2 téhož ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Podle § 41 odst. 3 věta první cit. zákona při změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity. Podle § 56 odst. 1 písm. a) cit. zákona zjistí-li se, že nárok na důchod nebo na jeho výplatu zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen.

13. Způsob posouzení, procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti, jakožto i okruh zdravotních postižení značně ztěžujících obecné životní podmínky stanoví prováděcí předpis, kterým je vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

14. Provedené důkazy byly soudem zhodnoceny podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při posouzení zdravotního stavu a schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce soud vycházel z posudku PK MPSV a jeho následného doplnění, které nechal vyhotovit podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. PK MPSV vypracovala posudky v řádném složení, za účasti odborného chirurga, posléze gynekologa a porodníka. Dané posudky obsahují odůvodnění hodnocení dominantní příčiny nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, komise měla pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů, obsah lékařských zpráv ve svém závěru respektovala, zhodnotila jej dle citované vyhlášky. Vyšší přesvědčivost soud spatřuje u doplnění posudkového hodnocení ze dne 25. 3. 2013, neboť toto precizněji hodnotí procentní míru poklesu pracovní schopnosti v souladu s vymezením rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti tak, jak je uvedeno v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity.

15. K hodnocení posudkových závěrů lze obecně konstatovat, že při hodnocení posudku PK MPSV soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost posudkových komisí a náležitosti posudku. Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě poklesu pracovní schopnosti žalobce, neboť sám soud nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav. Objektivitu přiřazení procentní hodnoty určitým zdravotním postižením v příloze vyhlášky o posuzování invalidity soud není kompetentní v rámci správního soudnictví prověřovat.

16. V případě žalobkyně byla hodnota poklesu pracovní schopnosti verifikována explicitně zjištěným únikem moče při stresových manévrech, jež měly svůj korelát v posudkových kritériích obsažených v kapitole XIV, odd. A, položce 8, písmeno d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudkoví lékaři tak jednoznačně stanovili základní příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odpovídající nálezům odborných lékařů a dle ní určili podle přílohy citované vyhlášky hodnotu poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Soud tak nemá pochybnosti o tom, že zdravotní stav žalobkyně byl hodnocen ze všech relevantních hledisek.

17. Soud uzavírá, že s ohledem na posudkový závěr PK MPSV, jenž se liší od posudkových závěrů přijatého v námitkovém řízení, mu nezbylo, než tento stav vyhodnotit jako nesprávně zjištěný skutkový stav způsobující vadu řízení, pro kterou soud musel napadené rozhodnutí ve smyslu § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení. V něm tato bude povinna ctít skutková zjištění učiněná v řízení před soudem a ze soudem zjištěného skutkového stavu věci při svém novém rozhodování vycházet.

18. O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože žalobkyně byla ve věci úspěšná, soud jí přiznal právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení, jež stanovil takto: odměna za 3 úkony podle § 11 odst. 1 (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, účast na jednání) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve spojení s § 9 odst. 2 a § 7 bod 3. téže vyhlášky, činí 3.000 Kč, 3 x režijní paušál v hodnotě 300 Kč podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., promeškaný čas v délce dvou půlhodin podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. po 100 Kč, to vše včetně DPH ve výši 21 % činí částku 4.961 Kč; K této částce soud přičetl cestovní náhrady, při jejichž výpočtu vycházel soud z následujících skutečností: vůz Škoda Octavia, vzdálenost Jablonec nad Nisou – Liberec a zpět = 40 Km; spotřeba zjištěná podle § 158 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, činí 6,6 l/100 km; sazba základní náhrady za 1 km činí 3,60 Kč; cena za litr Nafty podle vyhlášky č. 472/2012 Sb. činí 36,50 Kč; to vše v celkové výši 221 Kč. Žalovaná je tak povinna žalobkyni na náhradě nákladů řízení uhradit celkovou částku 5.182 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 10. května 2013

JUDr. Pavel Vacek,
samosoudce